

SYTTÄJÄLAITOS

Lintulahdenkuja 4
00530 HELSINKI
Puhelin 029 5620 800 Fax 029 5620 888

PÄÄTÖS

13.4.2022

22/423

Asianro
R 22/224

Asiaan osallinen

SALONEN RAULI
03.07.1961

Asianomistaja

KAVONIUS JAANA HELENA

Asia

ESITUTKINTALAIN 3:3.2 TARKOITTAMA SELVITYS
11.10.2021 LOHJA
5500/S/0009916/22
Esitutkintalaki 3 luku 3 § 2

Tapahtumatiedot

Kavonius on toimittamissaan kirjoituksissa katsonut mm. Rauli Salosen syyllistyneen rikokseen liittyen asian 5530/R/11913/21 esitutkinnassa tehtyyn keskeyttämispäätökseen ja siihen, että asiaan liittyvää Anjelika Kentiä on pidetty asiassa todistajana, vaikka tämä on ollut osallinen joko murhan yritykseen tai vähintään RL 15:11 §:ssä säädettyyn rikokseen. Kavoniuksen mukaan Kent auttoi hänen poikansa murhaa 26.5.2021 klo 15 aikaan yrittäneen ajajan (murhayrityksen tekijän) pakenemisessa viivyttämällä ilmoituksen tekemisessä. Poliisi on ylittänyt harkintavaltansa pitäessään rikokseen osallista Kentiä todistajana estääkseen alaikäiseen lapseen kohdistuneen murhayrityksen tutkinnan tahallaan. Lisäksi Kavonius on ilmoittanut kirjoituksessaan poliisin syyllistyneen lukuisiin muihinkin rikoksiin.

Hankittu selvitys

Käytössäni on ollut seuraava aineisto:

- tutkintailmoitus 5500/S/9916/22
- Kavoniuksen kirjoitukset
- tutkintailmoitus ja keskeyttämispäätös asiassa 5530/R/11913/21
- Syyttäjälaitoksen (erikoissyyttäjä Heidi Savurinne) päätös 25.2.2022 nro 22/220 (R 21/464)

Tutkinnanjohtajan päätös

Esitutkintaa ei toimiteta.

Tässä ratkaisussa otetaan kantaa ainoastaan siihen, onko poliisin toiminnassa syytä epäillä rikosta. Poliisin toimintaa tai käyttäytymistä on mahdollista moittia muutoin tekemällä asiassa hallintokantelu poliisilaitokselle tai kantelemalla ylimmille laillisuusvalvojille.

Perustelut

Hankittu selvitys:

Tutkintailmoituksen ja tutkinnan päätöksen 5530/R/11913/21 perusteella asiassa on tutkittu koulun pihalla tapahtunutta törkeää liikenneturvallisuuden vaarantamista, jossa ilmoituksen perusteella 7-vuotias lapsi on joutunut vaaraan. Tutkintailmoituksen perusteella tapahtuma on tallentunut koulun valvontakameraan ja koulun henkilökuntaan kuuluva Anjelika Kent oli tunnistanut auton kuljettajaksi jomman kumman kahdesta veljeksestä, jotka ovat identtisiä kaksosia. Koulun rehtori Kati Pikkaraisen mukaan tilanne oli todella vaarallinen ja pieni poika oli todella vaarassa jäädä auton alle. Tutkintailmoituksen perusteella kumpikin edellä mainituista identtisistä kaksosista on kiistänyt kuljettaneensa ajoneuvoa. Tutkinnanjohtajana toiminut rikosylikonstaapeli Koivunen on tehnyt asiassa esitutkinnan keskeyttämispäätöksen, koska epäillyn henkilöllisyys ei ole poliisin tiedossa eikä asiaan vaikuttavaa lisäselvitystä ole saatavissa. Tutkintailmoituksen perusteella asiassa on konsultoitu myös aluesyyttäjä Heikki Kohijokea.

Sovellettavat säännökset:

Ilmoitetun poliisin toiminnan johdosta:

Rikoslain 40 luvun 9 §:n perusteella virkavelvollisuuden rikkomiseen syyllistyy virkamies, joka virkaansa toimittaessaan tahallaan muulla kuin edellä tässä luvussa tai 11 luvun 9 a §:ssä säädetyllä tavalla rikkoo virkatoiminnassa noudatettaviin säännöksiin tai määräyksiin perustuvan virkavelvollisuutensa, eikä teko huomioon ottaen sen haitallisuus ja vahingollisuus ja muut tekoon liittyvät seikat ole kokonaisuutena arvostellen vähäinen. 10 §:n perusteella tuottamukselliseen virkarikokseen syyllistyy virkamies, joka virkaansa toimittaessaan huolimattomuudesta muulla kuin 5 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla rikkoo virkatoiminnassa noudatettaviin säännöksiin tai määräyksiin perustuvan virkavelvollisuutensa, eikä teko huomioon ottaen sen haitallisuus ja vahingollisuus ja muut tekoon liittyvät seikat ole kokonaisuutena arvostellen vähäinen.

Virkamiehellä on päätöksenteossaan tietty harkintavalta soveltaa lakia ja muita päätöksentekoa ohjaavia säännöksiä. Kysymys voi olla oikeudesta ratkaista, mikä asiassa on tarkoituksenmukaista tai siitä, että säädökset edellyttävät tulkintaa ja soveltamista yksittäistapauksissa. Virkamiehen harkintavaltansa rajoissa tekemiä ratkaisuja ei voi pitää virkavelvollisuuden vastaisina. Ratkaisu, jota esitettyjen perustelujenkin valossa voidaan pitää huonona, ei välttämättä osoita asianomaisen päättäjän rikkoneen virkavelvollisuuttaan. (Rikosoikeus 2008, Lappi-Seppälä, Hakamies, Koskinen, Majanen, Melander, Nuotio, Nuutila, Ojala, Rautio).

Esitutinnan aloittamisesta ilmoitetun poliisin menettelyn johdosta:

Esitutkintalain 3 luvun 3 §:n 1 momentin mukaan esitutkintaviranomaisen on toimitettava esitutkinta, kun sille tehdyn ilmoituksen perusteella tai muuten on syytä epäillä, että rikos on tehty.

Esitutkintalain 3 luvun 3 §:n 2 momentin mukaan ennen esitutinnan aloittamista esitutkintaviranomaisen on tarvittaessa selvitettävä 1 momentissa tarkoitettuun rikosepäilyyn liittyvät seikat erityisesti siten, että ketään ei aiheettomasti aseteta rikoksesta epäillyn asemaan ja että asian sitä edellyttäessä voidaan tehdä 9 §:n 1 momentissa tai 10 §:n 1 momentissa tarkoitettu ratkaisu esitutinnan toimittamatta jättämisestä. Esitutinnan aloittamista edeltäviin toimenpiteisiin sovelletaan soveltuvin osin tämän lain säännöksiä.

Tutkinnanjohtaja päättää tarvittaessa siitä, toimitetaanko esitutkinta, ja päätöksen tekemiseen mahdollisesti tarvittavien seikkojen selvittämisestä. Asian selvittämiseksi tarpeellisiin esitutkintatoimenpiteisiin saadaan ryhtyä ennen tutkinnanjohtajan päätöstä.

Varmuutta tai suurta todennäköisyyttä rikoksen tekemisestä ei siis vaadita. Huomioon on esitutinnan aloittamista harkittaessa otettava, että esitutkinnan tarkoituksena on nimenomaan rikosten tutkiminen eikä mahdollisten muiden oikeudellisten erimielisyyksien selvittäminen. Pelkkä väite rikoksen tapahtumisesta ei vielä ylitä esitutkintakynnystä. Esitutkinnan aloittamispäätökselle on voitava esittää asianmukaiset konkreettiset perusteet. Rajatapauksissa merkitystä on selvittämisintressillä, joka korostuu vakavien rikosten kohdalla (HE 222/2010, s. 177).

Johtopäätökset:

Olen tutustunut Kavoniuksen tutkintapyyntöön sekä tutkintailmoitukseen ja esitutinnan keskeyttämispäätökseen asiassa 5530/R/11913/21. Käytettävissäni olevan selvityksen perusteella asiassa ei ole tullut ilmi mitään sellaista, jonka perusteella olisi syytä epäillä Kavoniuksen ilmoittaman rikoskomisario Salosen, asian tutkinnanjohtajana toimineen Koivusen tai jonkun muun poliisimiehen ylittäneen harkintavaltansa esitutinnan keskeyttämispäätökseen liittyen tai muutoin rikkoneen kyseisen asian tutkinnassa säännöksiin tai määräyksiin perustuvan virkavelvollisuutensa siten, että häntä olisi syytä epäillä menettelystä, joka täyttää virkavelvollisuuden rikkomisen tai jonkun muun rikoksen tunnusmerkistön. Asiassa ei toimiteta esitutkintaa.

Mitä tulee Kavoniuksen tutkintapyyntönsäan ilmoittamiin muihin rikoksiin ja rikoksista epäiltyihin totean, ettei hän ole esittänyt mitään konkreettista, objektiivisesti havaittavissa olevaa seikkaa rikosväitteidensä tueksi. Pelkkä väite rikoksesta tai oma käsitys rikoksen tapahtumisesta ei vielä ylitä esitutkinakynnystä. Ainakin osittain Kavonius on myös aikaisemmin tehnyt ilmoituksia samoista asioista. Syyttäjälaitoksen (erikoissyyttäjä Heidi Savurinne) päätös 25.2.2022 nro 22/220 (R 21/464) on koskenut Kavoniuksen lukuisia tutkintapyyntöjä kymmenistä eri poliiseista. Asiassa ei ole toimitettu esitutkintaa, koska poliisia ei ole ollut syytä epäillä rikoksesta. Kavonius ei ole nyt toimittamissaan kirjoituksissa esittänyt mitään sellaista uutta, asiaan vaikuttavaa selvitystä, jonka johdosta aiemmin tehtyä ratkaisua olisi syytä arvioida uudestaan tai jollain tavalla toisin.

Lainkohdat

Esitutkintalaki 3 luku 3 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta valittamalla. Tämä päätös ei vapauta mahdollisesta vahingonkorvausvelvollisuudesta. Asianomistajalla on oikeus itse nostaa syyte (Laki Oikeudenkäynnistä rikosasioissa 1 luku 14 §). Ratkaisuun tyytymätön voi harkintansa mukaan kannella päätöksestä.

Allekirjoitus

Tarmo Tanner
erikoissyyttäjä, tutkinnanjohtaja

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoituksen oikeellisuus voidaan tarkastaa valtakunnansyyttäjän toimiston kirjaamosta.

Tiedoksi

Salonen
Kavonius
Länsi-Uudenmaan poliisilaitos / Keijo Moilanen
Helsingin poliisilaitos / Markku Silen

Muuta huomioitavaa

Asiakirjoja EI arkistoida Valtakunnansyyttäjän toimistossa. Asiakirjat ovat tilattavissa Helsingin poliisilaitokselta. Tarkemmat ohjeet tilaukseen liittyen löytyvät osoitteesta www.poliisi.fi.